

20 lat ery kosmicznej

Ciąg dalszy ze str. 1

niha kosmiczna w ciągu 20 lat swego istnienia.

Obecnie eksploracja przestrzeni okołoziemskiej i międzyplanetarnej przez człowieka odbywa się coraz intensywniej, a coraz lepszymi rezultatami. Rocznie wędruje na orbitę okołoziemską kilkadziesiąt obiektów o różnym przeznaczeniu — satelity badawczych, nawigacyjnych, meteorologicznych, łącznościowych. Ziemskie sondy automatyczne przemierzają przestrzeń, przekazując precyzyjne dane o powierzchni najbliższych nam planet, pędzą w kierunku dalekich globów — gigantów i zyskują się do opuszczenia naszego układu słonecznego w kierunku innych, niewyobrażalnie daleko leżących słońc. Lista kosmonautów staje się coraz dłuższa, nie sposób pamiętać ich imion i nazwisk.

Jest w locie sprzed 20 lat element, na który warto dziś szczególnie zwrócić uwagę, który łączy 80-kilogramowego „Sputnika 1” z okrążającymi dziś Ziemię

kilkunastotonnowymi satelitami, naspikowanymi skomplikowaną aparaturą „ziemską” — zastosowanie kosmicznych badań. Jeszcze przed pamiętnym startem „Sputnika” w materiałach przekazywanych przez radzieckich uczonych komisji specjalnej III Międzynarodowego Roku Geofizycznego położono szczególny nacisk na wykorzystanie techniki satelitarnej do różnego typu badań atmosfery i powierzchni naszego globu, zwłaszcza do zdjęć fotograficznych. Ten kierunek działań w badaniach o orbicie dominuje do dziś. Częściej badaj niż w stronę odległych gwiazd i galaktyk — obiektywnie i czujnie satelitarne urządzenia badawczych kierują się w stronę macierzystej planety, pomagając określić jej bogactwa naturalne, przewidzieć pogodę i ostrzedać skutecznymi jej zagrożeniami, przekazując programy radiowe i telewizyjne, prowadząc sygnałami statki przez bezmiar oceanów. Przez 20 lat swego istnienia — kosmiczna technika coraz lepiej i coraz skuteczniej służy na co dzień człowiekowi.

Edward Gierek w woj. piotrkowskim

Ciąg dalszy ze str. 1

mocy 360 MW każdy. Pierwsza elektrownia bełchatowska osiągnie więc moc 4320 MW i będzie nowoczesnym, w pełni automatyzowanym zakładem. Obecnie na terenie budowy tej siłowni zakończono już roboty przy wzniesieniu pierwszej estakady transportowej oraz przystąpiono do budowy fundamentów kotłowni.

Kolejnym etapem wizyty była kopalnia „Bełchatów”, której załoga zameldowała Edwardowi Gierkowi o przedterminowym uruchomieniu i przekazaniu do eksploatacji maszyn i urządzeń tzw. pierwszego układu technologicznego kopalni. Dzięki temu można było wcześniej niż planowano rozpocząć zbieranie nadkładu ziemi, przykrywającego bogate kopalnię węgla brunatnego. Pierwszy układ — w skład którego wchodził koparko-taśmociąg i zwałowarka — rozpoczął pracę 6 czerwca br. i dotychczas zebrano już przy jego pomocy ponad 6 mln metrów sześciennych ziemi. Pracująca tu koparka, największe tego typu urządzenie w kraju, o wadze ponad 7 tys. ton — zbiera obecnie w ciągu doby ponad 100 tys. metrów sześciu ziemi. W pełni zdał też egzamin taśmociąg, zaprojektowany i wykonany w całości w fabrykach naszego kraju. W rozmowach z pra-

cownikami i sekretarzami KC PZPR interesował się przebiegiem robót oraz warunkami pracy załóg.

Na zakończenie wizyty Edward Gierka w woj. piotrkowskim, w kopalni węgla brunatnego „Bełchatów” odbyło się spotkanie z przedstawicielami wykonawców inwestycji. Na spotkaniu tym mówiono o zadaniach krajowego budownictwa inwestycyjnego oraz o konieczności szybkiej rozbudowy naszej energetyki, która musi zaspokoić coraz większe potrzeby energetyczne kraju. Szczególnie ważna jest terminowa realizacja inwestycji bełchatowskiej. Budowane tu elektrownie — pracujące w oparciu o węgiel brunatny z miejscowych kopalni — decydując będą o zaspokojeniu popytu na energię elektryczną w latach 80-tych.

Energetycy, a także załogi budowlane z największymi inwestycjami przemysłowymi w kraju, złożyli meldunki o już wykonanych zobowiązaniach i podejmowaniu nowych.

Edward Gierek spotkał się również z Egzekutywą KW PZPR w Piotrkowie Trybunalskim. Omówiono główne problemy społeczno-gospodarcze rozwoju ziemi piotrkowskiej, ze szczególnym uwzględnieniem spraw dotyczących budowy bełchatowskiego okręgu przemysłowego.

Z udziałem 1200 delegatów

Zjazd brytyjskiej Partii Pracy

LONDYN (PAP) — W poniedziałek (3 bm.) w Brighton rozpoczął się 76. zjazd rządzącej w W. Brytanii Partii Pracy. W zjeździe, który — zdaniem obserwatorów politycznych — może być ostatnim tego rodzaju zgromadzeniem partijnym przed kolejnymi wyborami powszechnymi, uczestniczy 1.200 delegatów. Na sali obrad znajdują się członkowie rządu, z premierem Jamesem Callaghanem. Obecnie są delegacje z granicznej, a wśród nich delegacja PZPR, z kierownikiem Wydziału Administracyjnego KC partii, Teodorem Palimką. Zjazd potrwa do końca bież. tygodnia i przedyskutuje szereg najbardziej aktualnych problemów wewnętrznych i politycznych, a także zagranicznych oraz uchwali

program działania Partii Pracy na najbliższą przyszłość.

Doroczne zjazdy stanowią tradycyjną platformę konfrontacji poglądów organizacyjnych terenowych partii i ściśle z nią związanych związków zawodowych, z koncepcjami politycznymi realizowanymi przez lidera i otaczającą go labourystowską grupę kierowniczą.

Zjazd uchwalił rezolucję aprobującą realizowaną przez rząd politykę ekonomiczną. Rezolucja wyzywa rząd do podjęcia natychmiastowej akcji obniżenia cen, redukcji bezrobocia oraz opowiadania się za wprowadzeniem ściślejszej kontroli cen.

Kolejnym zjazdu dostarczą z całą pewnością nowych okazji do konfrontacji pomiędzy lewym a prawym skrzydłem Partii Pracy. Oczekuje się spieć w ocenie polityki obronnej i związków W. Brytanii z EWG.

Katastrofalna susza zagraża Sahelowi

RZYM (PAP) — Ekspert Organizacji ds. Wyzwolenia i Rolnictwa ONZ przestrzega przed nową suszą, która zagraża obecnie Sahelowi — regionowi geograficznemu Afryki północno-zachodniej. Wskazują oni, iż potrzeba 200 tys. ton produktów żywnościowych, aby uchronić miliony ludzi zamieszkujących ten obszar Afryki od głodu.

Straszyliwa susza nawiedziła Sahel w latach 1974 i 1975 powodując śmierć tysięcy osób oraz ogromne спустoszenie w florze i faunie.

Przedstawiciel FAO, Reginald Pollardz, oświadczając, że najbardziej zagrożona suszą jest obecnie Mauritania, gdzie niedostatek opadów deszczu kształtuje się w granicach od 50 do 80 proc. Równie trudna jest sytuacja w Gambii, Senegalu oraz na gęsto zaludnionych Wyspach Zielonej Przylądku.

FAO przewiduje zwołanie w październiku br. międzynarodowej konferencji, na której ma być omówiona sprawa pomocy żywnościowej dla krajów Afryki północno-zachodniej, zagrożonych suszą.

Obserwatorzy zwracają uwagę na niedoidealny raport o stanie Partii Pracy, opublikowany tuż przed zjazdem w Brighton przez trzech działaczy centralnego aparatu partyjnego. Raport wskazuje na poważny spadek liczby członków oraz słabość organizacyjną partii. Dokument przestrzega, że Partia Pracy staje przed niebezpieczeństwem utraty pozycji „partii masowej”.

Udaremnienie eksperymentu

BONN (PAP) — Polityka w Heidelbergu się dopuściła do ryzykownego eksperymentu, który chciał przeprowadzić na sobie 32-letni lekarz francuski, Pierre Bastien. Zamierzał on ślepo na śniadanie porcję trujących grzybów, by w ten efektywny sposób odowodnić skuteczność wywołanego przez siebie antydota „Śmiertelne śniadanie”, miało się odbyć w obecności wielu wybitnych naukowców zachodniomiedycznych. Dr Bastien postanowił przeprowadzić swój niebezpieczny eksperyment w Heidelbergu, gdzie na śniadanie się tam i denerżacy się znanymi reaktorami Instytutu Nauk o Plancku. Dyrektor oddziału medycznego tego instytutu prof. Heinz Heins Paulich oświadczył, że ilość grzybów, które zamierzał zjeść francuski lekarz zawałająca dawkę trucizny wystarczająca do śmiertelnego zatrucia 4 osób.

W szpitalu w Manhasset w stanie Nowy Jork przeprowadzono daną operację rozdzielania sióstr syjamskich urodzonych 8 marca br. NA ZDJĘCIU: rodzice dziewczynki Glena i Arthur McCall przy swoich córeczkach po udanej operacji. CAF-AP—telefoto

Plenum KC KPZR

Ciąg dalszy ze str. 1

wprowadzonymi zgodnie z wynikami ogólnonarodowej dyskusji. Plenum KC KPZR postanowiło przedłożyć projekt Konstytucji do rozpatrzenia nadzwyczajnej VII sesji Rady Najwyższej ZSRR IX kadencji. Zgodnie z załącznikiem Plenum, referat o projekcie Konstytucji i wynikach ogólnonarodowej dyskusji nad tym dokumentem na sesji Rady Najwyższej wygłosi Leonid Breżniew.

Plenum KC KPZR zaleca instancjom partyjnym i

radzieckim, ministerstwu i resortom, organizacjom związkowym, komсомolskim oraz innym organizacjom społecznym, by wnikliwie rozpatrzyły wszystkie zgłoszone w toku ogólnonarodowej dyskusji nad projektem Konstytucji ZSRR propozycje i uwagi, zmierzające do poprawy pracy na konkretnych odcinkach budownictwa państwowego, gospodarczego i kulturalnego oraz podjęły niezbędne kroki w celu ich realizacji.

Po oświadczeniu radziecko-amerykańskim

Ożywiona działalność dyplomatyczna na Bliskim Wschodzie

WASZYNGTON, KAIR (PAP)

— Korespondent PAP, Tadeusz Jackowski pisze:

Największy krok naprzód od przerwania działań wojennych w 1973 roku — tak generalnie ocenia się w stołecznym Arabii ogłoszenie wspólnego stanowiska Związku Radzieckiego i Stanów Zjednoczonych w kwestii przywrócenia pokoju na Bliskim Wschodzie. Po raz pierwszy od wielu lat rysują się konkretne możliwości wyjścia z głębokiego kryzysu, który nękał państwa tego regionu, nakładające w sposób wyszczególniony układ stosunków między narodowych. Cała racjonalnie myśląca opinia arabska zdaje sobie sprawę, że bez współpracy obu mocarstw, wyjście z tego impasu byłoby niemożliwe, co więcej odprężenie między ZSRR a USA ma odzwierciedlać bliski wschodni. Bez tego przystąpienie do konferencji genewskiej byłoby tylko postulatem bez większych szans na realizację. Komentarz polityczni Bliskiego Wschodu wyrażają zatem wnioski, że dalsza pokojowa ewolucja na Bliskim Wschodzie uzależniona jest od całego, złożonego procesu odprężenia w skali światowej.

Ogłoszenie wspólnego komunikatu radziecko-amerykańskiego stało się jednocześnie sygnałem do rozpoczęcia intensywnych konsultacji w świecie arabskim. Dodajmy, że w krajach arabskich panuje przekonanie, że porozumienie dwóch wielkich mocarstw przyniesie znaczny postęp w restytuowaniu słusznych interesów i praw narodów arabskich, a przede wszystkim narodów państwa Bliskiego. Nie jest rzeczą przypadkową, że pierwsza reakcja, jaka odnotowano, było oświadczenie przedstawicieli ONZ, że „jest to pozytywny krok w kierunku uregulowania konfliktu arabsko-izraelskiego”. Agencja WAPA podkreśla konsultacyjny charakter tego porozumienia, zwłaszcza w kwestii udziału przedstawicieli narodu palestyńskiego w obradach konfe-

rencji genewskiej. Na marginesie warto dodać, że wyjątkowo Andrzej Gromycki w debacie genewskiej Zgromadzenia Ogólnego ONZ wygłosił wykład o „wspólnym stanowisku” Związku Radzieckiego i Stanów Zjednoczonych w sprawie Bliskiego Wschodu.

KOMENTARZE AMERYKAŃSKIE

Waszyngtoński korespondent PAP, Stanisław Głabinski pisze: Amerykańsko-radzieckie oświadczenie w sprawie Bliskiego Wschodu traktowane jest w Waszyngtonie jako niecodzienne wydarzenie polityczne, a jednocześnie przykład, jak owocna i potrzebna sprawie pokoju jest współpraca amerykańsko-radziecka. Do kumencie jest tematem licznych komentarzy prasowych i niedzielnej i poniedziałkowej i zapowiada się na to, że w najbliższych dniach będzie powodem ożywionych wydarzeń politycznych i działalności dyplomatycznej.

Prasa amerykańska informuje na czołwach, że dokument amerykańsko-radziecki został bardzo źle przyjęty w Izraelu i przyczynił się do wzrostu napięcia między administracją waszyngtońską, a rządem Begin i innymi izraelskimi partiami politycznymi. Dokument ten został również przyjęty niechętnie przez przywódców i sojuszników Izraela w Stanach Zjednoczonych i komentatorzy waszyngtońscy przewidują, że administracja będzie zmuszona do obrony swojej bliskowschodniej polityki na forum Kongresu.

Prasa w ogromnej większości podkreśla wagę i potrzebę dokumentu wydanego w imieniu ministrów spraw zagranicznych obu krajów, wyrażającą pogląd, że jego znaczenie wychodzi daleko poza problemy jednego regionu świata.

z trzech województw

Ciąg dalszy ze str. 1

Działające w Suwalskim kółka rolnicze szerokim frontem włączają się w realizację zadań VII Zjazdu partii. Oprócz dodatkowych zobowiązań w sferze usług, postanowiono ponadplanowo powiększyć stan ogłowia o 3.200 szt. bydła i owiec. (agaw)

ROZWÓJ USŁUG I RZEMIOSŁA TEMATEM PLENUM WK SD

Wczorajsze Plenum WK Stronnictwa Demokratycznego w Białymstoku poświęcone było ocenie realizacji programu rozwoju usług dla ludności w I półroczu 1977 r.

W tym okresie plan usług wykonano w 104 proc. Powstały 78 zakładów rzemieślniczych — budowlane, odzieżowe, elektrotechniczne i motoryzacyjne. Zapotrzebowanie na te usługi było największe.

Na Plenum podkreślano konieczność lepszego zaopatrzenia rzemieślników w materiały, szczególnie budowlane, a także przydziału lokali. Postulowano zwiększenie większej uwagi na problem dopływu kadr o wysokich kwalifikacjach oraz do kształcenia pracujących już rzemieślników.

W uchwale, jaka podjęto na Plenum, określono zadania wszystkich ogniw i członków SD w dalszym rozwijaniu działalności polityczno-organizacyjnej i społecznej na rzecz realizacji programu rozwoju usług na Białostocczyźnie. (as)

PREZYDIUM WK FJN W ŁÓŻY

Przedmiotem obrad Prezydium Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu w Łomży była działalność ogniw FJN i samorządów mieszkawców w dziedzinie indywidualnej profilaktyki społecznej. W obradach, którym kierował przewodniczący WK FJN, sekretarz KW PZPR — Waldemar Szpalisński, uczestniczyli przedstawiciele stronnictwa i organizacji politycznych, komendanci miejscy, kierownicy komisariatów MO.

Ważnym zadaniem komitetów FJN i samorządów mieszkawców jest kształtowanie postaw obywatelskich, umiamicie dyscypliny społecznej, poszanowania dla prawa i pracy. W miarę rozwoju społeczeństwa należy doskonalić formy działania w tym zakresie. Chodzi o znalezienie jeszcze skuteczniejszych metod oddziaływania na ludzi zagrożonych moralnie.

Zadaniem organów samorządowych będzie — we współdziałaniu z organizacjami politycznymi, społecznymi, MO, ORMO i prokuraturą — przywracanie tym ludziom wiary we własne siły, poprzez stosowanie indywidualnych metod wychowawczych.

Koordynacją działań będzie zajmował się wojewódzki zespół do spraw profilaktyki indywidualnej, który powołano wczoraj. Jego przewodniczącym został — Ryszard Interwicz — kierownik Wydziału Pracy Ideowo-Wychowawczej KW PZPR. (zp)

DNI KSIĄŻKI I PRASY TECHNICZNEJ

W całym kraju rozpoczęły się jubileuszowe, XX Dni Książki i Prasy Technicznej. Zainaugurowało je otwarcie Targów Książki — Wrocław 77. Dni, które przewidziano w zasadzie do 8 bm., obchodzone będą w ciągu całego października, a w woj. białostockim czy suwalskim większość imprez przewidziano na trzecią dekadę miesiąca. Łączy się z tymże imprez z obchodami Dni Książki Radzieckiej i z X Białostockimi Dniami Techniki.

Wszystkie imprezy (spotkania, wystawy, kiermasze, giełdy itp.) mają na celu szeroką prezentację literatury technicznej nie tylko w środowiskach branżowych, ale także wśród całego społeczeństwa, szczególnie zaś wśród młodzieży. W związku z przypadającą w br. 60 rocznicą Wielkiej Październiki, ekspozycje będą radzieckie wydawnictwa techniczne. (a)

SPORT

W KRAJU I NA ŚWIECIE

ŚWIĘTA POSTAWA POLSKICH PIĘCIOBÓJCÓW W SAN ANTONIO

Znakomicie spisują się polscy pięciobójści nowocześni na Międzynarodowych Światowych Zawodach (USA). W nocy z niedzieli na poniedziałek naszego czasu zakończyła się druga konkurencja mistrzostw — szermierka. Polacy bili się na szpadzie rewelacyjnie. Wygrali wszyscy, z wyjątkiem meczu z Włochami, spotkania dwuzmowa. Węgrów pokonali 4:0, drugie ZSRR 4:1.

Janusz Pełak, Sławomir Rotkiewicz i Zbigniew Pacelt uzyskali zespołowo największe punkty — 775 i zostali drugimi w zawodach. W meczu indywidualnym zwyciężcami tej konkurencji, wyprzedzając Węgrów — 270 pkt i ZSRR — 270 pkt. Indywidualnie najlepszym szermierzem okazał się Czechosłowak Jiri Adam, który wygrał 34 walki (z 47) i zdobył 1023 pkt. Obróbkę tytułu — Paweł Ledziński (ZSRR) był drugi. Wygrał 33 walki i uzyskał 1000 pkt. Jedyną porażkę więcej miał mistrz olimpijski Janusz Pełak, który za 32 zwycięskie pojedynki otrzymał 977 pkt.

Polaka jest liderem drużynowym po dwóch pierwszych konkurencjach. Nasi reprezentanci mają 589 pkt i wyprzedzają drużynowych faworytów — Węgrów — 576 pkt i ZSRR — 564 pkt.

WYCIŚNIĘTO W FIBAKA

W poniedziałek rozpoczął się w Teheranie kolejny turniej teni-

sowy Grand Prix. Uczestniczy w nim również Wojciech Fibak, Polak w pierwszej rundzie spotkał się z Czechosłowakiem Františkem Pał, odnosząc zwycięstwo 4:0, 6:0, 6:2.

RUSTAMOWA W ŚWIETNEJ FORMIE

22-letnia Łuczniczka Zbinił Rustamowa (ZSRR) użyła się nadal w świetnej formie. W niedzielę na zawodach w Montrealu uzyskała w strzelaniu na 70 m — 218 pkt, a więc o 1 pkt. lepiej od rekordu świata Amerykanin Lindy Myers z 1976 r. Warto dodać, że ostatni rezultat brązowej medalistki olimpiady w Montrealu jest w tym roku już czwartym wynikiem lepszym od rekordów świata.

Wynik lepszy od rekordów świata uzyskała w Medani Zbinił Rustamowa, również w pojedynczej rundzie FITA. Osiągnęła ona 180 pkt, poprawiając swój dotychczasowy rekord o 10 pkt.

NISSPODZIANKA TENISOWA W SAN FRANCISCO

W finale turnieju tenisowego w San Francisco znakomicie seryjny Amerykanin Butch Walts pokonał swego rodaka Briana Gottfrieda 4:6, 6:4, 7:6. Walts sademontrował 16 „asów” serwisowych.

II liga koszykówek kobiet

Wystartowały rozgrywki II ligi koszykówek kobiet sezonu 1977/78. W pierwszej serii uzyskano następujące rozstrzygnięcia:

AZS Lublin — AZS Kraków 86:75 (49:34) i 82:71 (43:30). Korona Kraków — Górnik Wieliczka 60:40 (25:21) i 70:61 (34:32).

AZS Rzeszów — Start Lublin 47:45 (27:29) i 54:57 (38:27). Stal Stalowa Wola — Hutnik Kraków 72:86 (40:44) i 79:74 (39:37).

GRUPA „A”

Włókniarz Białystok — Włódek Łódź 57:59 (30:31) i 89:63 (51:35).

Piłkarze ręczni SZS AZS spadli na 5 miejsce

Pozostałe wyniki ubiegłej kolejki spotkań w II lidze piłki ręcznej mężczyzn: Włókniarz Pabianice — Warszawianka 15:22 i 19:17, Olimpia — Ostrowia 26:23 i 24:22. Tabela:

1. Pogoń	20:4	310:240
2. Posenia	20:4	242:183
3. Warszawianka	14:10	234:216
4. Olimpia	14:10	267:274
5. SZS AZS B-stek	12:12	261:268
6. Włókniarz	10:14	233:238
7. Chrobry	10:14	216:236
8. AZS Poznań	9:15	228:234
9. Ostrowia	7:17	214:257
10. Gwardia	4:20	189:240

W najbliższą sobotę i niedzielę SZS AZS Białystok podejmuje u siebie Olimpię.

W klasie międzywojewódzkiej mężczyzn Narew Łapy wygrała u siebie z Politechniką W-wa 18:10, ale uległa innej drużynie studenckiej z Warszawy — zespołowi AWF 9:10. Pierwsze zwycięstwo notowała Rominta Gołdop wygrywając z Politechniką W-wa 16:10. Z AWF gołdopianie przegrali 14:25.

Po raz pierwszy...

Regaty wioślarskie rozegrane zostały na białostockim zalewie w Dojlidach. Były to pierwsze zawody z udziałem 35 zawodników (34 osad) reprezentujących Cresovia Białystok, Łomżyńskie Towarzystwo Wioślarskie i Czarnych Olecko. 3 zwycięstw odniósł wioślarz Cresovii, 3 biegi wygrali łomżyńskanie, a raz triumfował reprezentant Olecka. Spore nadzieje na przyszłość roduktu zawiązała juniorska osada Cresovii Zbigniew Pisanek i Andrzej Iwanowicz.

Przy okazji prezes Okręgowego Związku Towarzystwo Wioślarskich w Białymstoku Antoni

Krańicki, który pełnił podczas zawodów funkcję arbitra, powitał nam:

Zalew w Dojlidach bardzo dobrze nadaje się do uprawiania zawodu, bo po pierwsze bliskość toru i tego co się dzieje na ścieżkach jest zaledwie o kilka minut od toru, a to umożliwia na sześciu torach. Oczywiście nie można tu rozgrywać zawodów międzynarodowych, gdyż w pewnych miejscach dochodzi do sytuacji, ale regaty okręgowe i międzywojewódzkie — jak najbardziej!”

Trener L. Aleksandrow o meczu Włókniarza

W klasie międzywojewódzkiej najlepiej spośród drużyn naszego regionu spisują się piłkarze Włókniarza Białystok. Są wielciemi, ustepując przedownikowi tabeli Hutnikowi Warszawa zaledwie o jeden punkt. W ub. niedzielę zremisowali w Ostrołęce z Narwią 1:1. Oto co powiedział nam o tym meczu trener Włókniarza, mgr LEONARD ALEKSANDROW:

„Narew początnie znaczne postępy i jest zwycięzca na swoim boisku groźna dla naj-

Piłkarska klasa A

Pozostałe wyniki: Czarni — Słanów 6:3, Rominta — Mazur 4:1, Sparta — Wigry II, brak wyniku.

1. Słanów	11:1	16:3
2. Juran	8:8	7:2

Propozycja dla pań

Jutro, tj. 5 bm. o godz. 17 w świetlicy Jagiellon przy ul. Mickiewicza 50 w Białymstoku rozpocznie się turniej szachowy pań o mistrzostwo województwa. Zapisy — na miejscu.

Byli członkowie SS zamieszani w ucieczkę Kapplera

RZYM (PAP) — Jak oświadczył rzecznik ministerstwa sprawiedliwości, władze włoskie badają doniesienia prasowe, wskazujące, że około 40 byłych członków SS pomogło w zorganizowaniu ucieczki zbrodniarzy hitlerowskich z szpitala wojskowego w Rzymie. Włoski tygodnik „Europeo” pisze, że w ucieczkę zamieszani są także zachodniomiedzieckie służby wywiadowcze, nie podaje jednak konkretnych danych w tej sprawie.

„Europeo” oparł się w swych informacjach na śledztwie przeprowadzonym na własną rękę w RFN i Włoszech na temat okoliczności ucieczki Kapplera i jego przybycia do RFN.

Według zebranych przez

„Europeo” informacji, cała operacja planowana była od kilku miesięcy przez grupę byłych SS-manów, między innymi bliskich przyjaciół Kapplera. Szczegółowy plan ucieczki został przedstawiony Kapplerowi i jego żonie dopiero na dwa tygodnie przed terminem jej realizacji. Tygodnik podaje ponadto, że Kappler ukrywany był w Rzymie przez wiele dni tuż po ucieczce ze szpitala więziennego w dniu 15 sierpnia, a dopiero potem został przewieziony do RFN.

70-letni Herbert Kappler, został skazany na karę dożywotniego więzienia przez trybunał włoski za zbrodnie wojenne, m. in. za udział w zamordowaniu 335 Włochów w 1944 r.

Nowa siedziba Wydziału Lalkarskiego PWST

Ciąg dalszy ze str. 1

Serdecznie przemówił rektor PWST — Tadeusz Łomnicki — o odpowiedzialności artysty, o potrzebie twórczego eksperymentu w tej najtrudniejszej pracy, która nazywa się twórczością. Podobne myśli i życzenia wyraził też wiceminister — Władysław Łorane. Rektor Łomnicki odebrał od studentów pierwszego roku uroczyste przyrzeczenie i wręczył im indeksy. Po odpisaniu Gaude Mater Polonia

wykład inauguracyjny „Społeczne powinności Teatru Lalki” wygłosił Klemens Krzyżagórski. Studentka Maria Sosnowska przemówiła w imieniu młodzieży. „Gaudeamus” kończyła uroczystość.

Po południu w Choroszczy odbyło się posiedzenie Senatu PWST. Mówiono o planowanej rozwoju Wydziału w kolejnym roku akademickim. (dg)

Nasza pogodynka

Ciąg dalszy ze str. 1

dzienniku raczej zmienna pogoda s wahałami temperatury, ale w sumie bez większych odchyłków od normy. W przeddzień II i III dekady bm. A może i w tym zapaści nam jako najzimniejszy okres pogody nie uroczysty, ale tak wielkim spadkami temperatury?

I jeszcze na zakończenie uwagi — kto wie, czy tak wczesny a-

Wielkość chłódów w drugiej połowie miesiąca nie jest wrożba znacznie wcześniejszego początku zimy? Ale wielu lokalnych „przewidywców” pogody, jak górale, rybacy, leśnicy czy niektórzy rolnicy są przekonani, że jeszcze tej jesieni będziemy mieli mimo wszystko okres ładnej i dość ciepłej pogody. Trw. „bale lato” przyjdzie na pewno. Ale kiedy?

(WIERZEBK
INTERPRET)

Spółeczny nakaz: OSZCZĘDNOŚĆ PRĄDU

Zbliża się kolejny jesienno-zimowy szczyt energetyczny. Państwowa Dyspozycja Mocy apeluje już na łamach prasy o oszczędzanie energii rano i przed południem (7.00 - 13.00) oraz wieczorem (18.00 - 21.00), to jest w godzinach szczytowego obciążenia sieci. Apeluje, a zarazem zaleca wyłączenie w tym czasie zbędnych urządzeń ogrzewczych i niepotrzebnego oświetlenia w celu zapobieżenia awariom i przerwom w dostawie prądu.

Te wcześniejsze niż zwykle kłopoty w energetyce wynikły na skutek szybszego nadejścia w tym roku chłódów, które spowodowały wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną. W porównaniu z ubiegłym rokiem, obciążenia szczytowe są obecnie wyższe w kraju — rano o ok. 2.800 MW i wieczorem — o 1.800 MW, a w naszych trzech województwach, rano — o 17 MW i wieczorem — o 25 MW. Zważywszy, iż w ciągu ostatniego roku tylko na naszym terenie uruchomiono zostały nowe zakłady produkcyjne, jak grajewskie „Pity”, wiele zakładów zostało wyposażonych w nowoczesne energochłonne maszyny i urządzenia, przybyło kilka tysięcy mieszkań, przekazano do użytku liczne obiekty użyteczności publicznej.

Mimo ogromnych, bardzo kosztownych wysiłków (trwa

Na przykład załoga Zakładu Energetycznego w Białymstoku, obejmująca swym działaniem największy obszar w kraju (wśród innych zakładów) wyremontuje w tym roku 563 km linii oraz wykona prace konserwacyjne w 1735 stacjach elektroenergetycznych i na 4.500 km linii różnych napięć.

W tej chwili — jak w całym kraju tak i u nas — dobiegają końca remonty urządzeń prądoprzewodzących i przesyłowych. Jak zapewnia dyrektor zakładu — mgr inż. Bogdan Siuda, realizacja programu przygotowania eksploatacyjnego do zimy daje gwarancję dostaw prądu dla potrzeb ludności bez ograniczeń i przerw. Pod warunkiem — dodaje — dobrej współpracy z energetykami zakładów przemysłowych i se społeczeństwem. Mimo zaopatrzenia naszego okręgu w energię z Białoruskiego Systemu Energetycznego, oszczędność prądu jest niezbędna, ponieważ i tamte elektrownie

Przed wszystkim apeluje się do największego odbiorcy — przemysłu, który zużywa trzy czwarte energii. Jak wiadomo, we wszystkich resortach opracowano programy działań zmierzających do zaoszczędzenia energii elektrycznej. W każdym województwie powołani też zostali pełnomocnicy do spraw oszczędności paliw i energii, którzy sprawować będą wzmoczoną kontrolę zużycia prądu w okresie szczytu. Wszystko zależy od powszechnej świadomości i poczucia odpowiedzialności za realizację tego, tak bardzo ważnego zadania.

Możliwości ograniczenia zużycia energii tkwią głównie w organizacji i technologii produkcji. Można tak zorganizować produkcję, aby najbardziej energochłonne maszyny i urządzenia pracowały poza dziennymi szczytami zapotrzebowania na energię. Można i trzeba zadbać o racjonalną pracę maszyn, szczególnie przewodów, oszczędne oświetlenie hal fabrycznych, o ocieplenie pomieszczeń, żeby nie uciekało z nich ciepło. A niestety, trzeba stwierdzić, że chociaż nastąpiła w tym zakresie ogólna poprawa, to jednak nie

wszystkie jeszcze przedsiębiorstwa przykładają należyta wagę do oszczędzania energii, paliw i ciepła.

Uwagi te dotyczą także nas — indywidualnych odbiorców energii elektrycznej i administracji domów mieszkalnych. Zle opatrzone i nie zamykające się okna oraz wybite szyby na klatkach schodowych, nie domykające się drzwi, powodują straty ciepła dostarczającego z elektrociepłowni. Albo — w iluż mieszkaniach bardzo często niepotrzebnie pali się światło, a z kranów cieknie gorąca woda...

Oczywiście są to sprawy drobne w porównaniu z zapotrzebowaniem przemysłu na energię elektryczną, ale w sumie powodują z jednej strony nadmierne obciążenie sieci, a z drugiej marnotrawstwo. Tego rodzaju zjawiska są zawsze szkodliwe, lecz szczególnie komplikacje powodują w godzinach szczytowych.

Racjonalne wykorzystanie różnych urządzeń elektrycznych wymaga więc większego zrozumienia i uwagi ze strony nas wszystkich (przede wszystkim w godzinach wieczornych). Potrzebna jest powszechna świadomość skutków szafowania energią elektryczną i efektów jej oszczędzania w dobrze pojętym interesie gospodarki i nas wszystkich.

R. KLIMASZEWSKI

Złącza wagonowe można „zszywać” tylko ręcznie. Wykonują to brygadziści Jadwiga Mierzwińska i Irena Kempista.

Ceniony kooperant

Placówka Wojewódzkiej Usługowej Spółdzielni Pracy w Szepletowie jest cenionym kooperantem zakładów naprawczych taboru kolejowego w kraju, a także zakładów optycznych. Wykonuje się tu pracochłonne detale (przede wszystkim w obróbce ręcznej). Dział metalowy produkuje pierścienie do wagonowych łożysk tocznych, detale do różnego typu powiększalników fotograficznych, jak „Krokus”, „Bela”, „Krokus — color”.

W dziale tapicerskim obija się siedzenia z przedziałów kolejowych — te, zniszczone na skutek długiego użytkowania, a często także przez wandalizm.

Pracownice działu rymarskiego obszywają brezentem metalową konstrukcję złącz wagonowych, dostarczając je do ZNTK w Pruszkowie, Mińska Mazowieckiego, Katowic, Szczecinie. Tych prac nie udało się jeszcze zmechanizować, liczą się więc ręczne kobiece ręce.

Wartość produkcji szepletowskiego zakładu wynosi 27 mln złotych rocznie. Zatrudnia on 160 osób, w tym 20 chałupników, którzy szyją firanki kolejowe, wykonują sprężynki, spinki do eternitu itp. Prowadzi się także dział usług dla ludności.

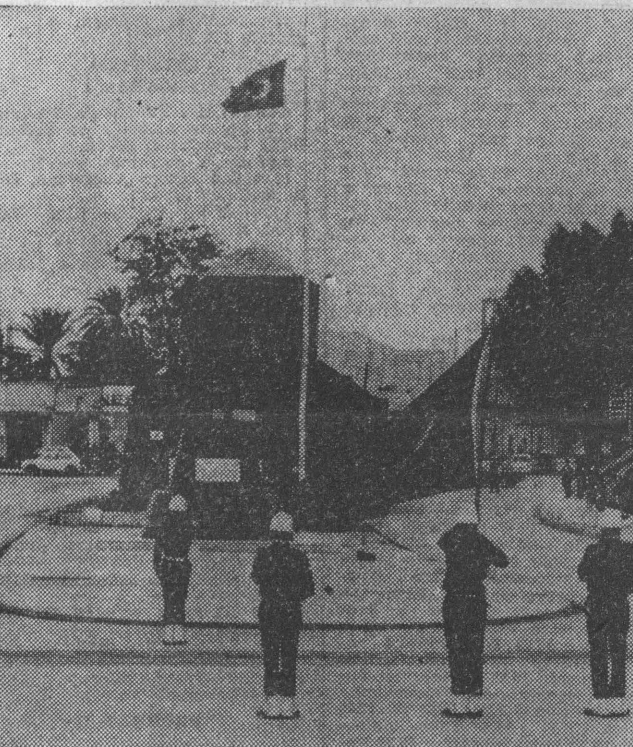
Zakład w Szepletowie istnieje siedem lat i ciągle się rozbudowuje. We wrześniu oddano do użytku nowy piękny budynek socjalno-administracyjny. Jest w nim stołówka i świetlica. Załoga wiele godzin przepracowała przy wykańcza-

niu obiektu, porządkowaniu otoczenia. Gotowa jest już nowa hala produkcyjna, w której od przyszłego roku będzie się wykonywało bleźnikowanie opon. Wartość tych usług wyniesie 20 mln złotych rocznie. (a)

Zdzisława Bielak pracuje w tapicerni. Fot. Gabor Lorinczy

Z zagranicy

NA ZDJĘCIU: Turcy wciągają swą flagę przed pomnikiem Atatürka w Nikozji. CAF — Camera Press

Przeciętna wyspa?

Informacje z CYPRU nieczęsto trafiają na łamy naszej prasy. We wrześniu naliczyliśmy ich 6: PIERWSZA, że spiro Kiprianu został prezydentem Cypru; DRUGA, że został on zaprzyszczony na to stanowisko; TRZECIA o dyskusji w Radzie Bezpieczeństwa; CZWARTA, że Kiprianu nagłe zachorował po 17 dniach sprawowania urzędu; PIĄTA, że Turcy cypryjscy ogłosili niepodległość zajmowanej przez siebie części wyspy i SZÓSTA, że Kiprianu przybył na rozmowy do Aten. Niby to niedużo, a jednak nawet porządkując na tych doniesieniach widzi się zsuwanie Cypru w kierunku tury niepodległości.

Tak niewielka ilość wiadomości z wyspy leżącej między Grecją a Turcją stoi w całkowitej sprzeczności z zainteresowaniem, jakie towarzyszy sprawom Cypru teraz i w przeszłości. Przyczyną tego jest tak wyjątkowe położenie strategiczne wyspy, że zyskała ona nawet nazwę „nie tonącego lotniskowca”.

Zewnętrzna istota konfliktu sprowadza się do tego, że Turcy cypryjscy od lat uważają się za nierównoprawnych obywateli, a ich żądania równości, a później autonomii, przerodziły się w żądanie całkowitej emancypacji. Prowadzić ona musiałaby do rozbięcia państwa cypryjskiego na dwa odrębne, co w praktyce uniemożliwiłoby prawidłowy rozwój tego rejonu.

Na takim stanowisku stał zawsze rząd centralny, kierowany przez arcybiskupa Makariosa, którego wielki międzynarodowy autorytet był jednym z gwarancji niepodległości wyspy. Lecz złączenie dwóch części bardzo już wyraźnie nekietnych równie było niezwykle trudne. Bluzgawcze rozmowy przestały obu wspólnot nie dawały rezultatów, choć wydawało się, że zarysowy się jakaś szansa na ich pozytywny finał. W sierpniu zmarł arcybiskup Makarios, co automatycznie wzmocniło stronę turecką.

Śmierć ta otworzyła również szerszą niż dotychczas możliwość zewnętrznego ingerencji w sprawę Cypru. Jest rzeczą niewątpliwą, że grecko-turecki konflikt o Cypr, do którego już o mało nie doszło, jest dla NATO niewygodny. Jest również oczywiste, że suwerenny i silny Cypr — a więc zjednoczony, również nie jest marzeniem

ANDRZEJ JONAS

Wczasy odwykowe dla palaczy

Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Dyrekcja Funduszu Wczasów Pracowniczych postanowiły urządzić w Domu FWP „Konwalia” w Szklarskiej Porębie i Domu FWP „Jantar” w Mielnie, pierwsze wczasy odwykowe dla palaczy tytoniu.

Turnus w Szklarskiej Porębie trwać będzie od 17 do 30 października br., a w Mielnie od 15 do 28 października br. Skierowania otrzymała można w Biurach Okręgowych FWP

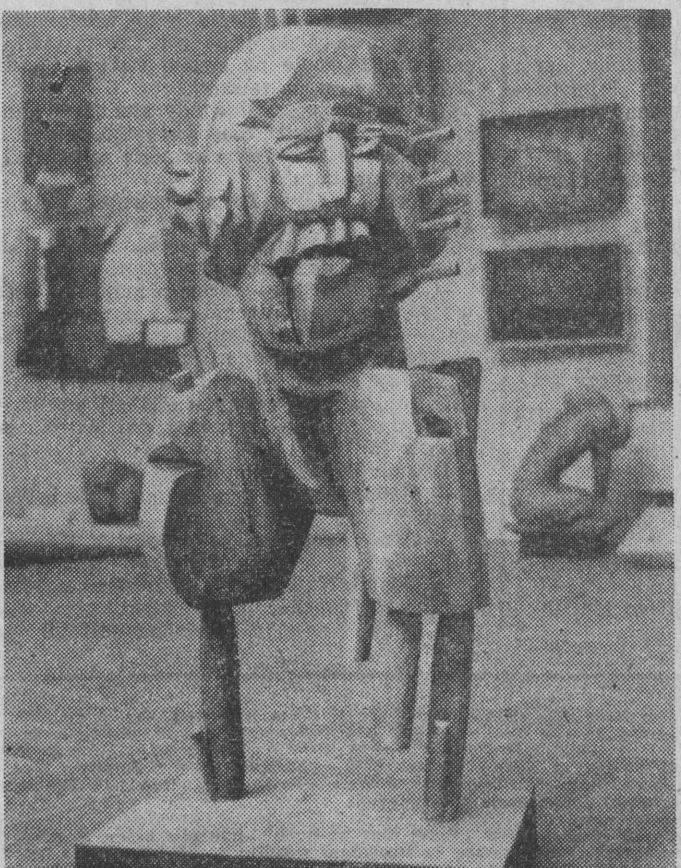
Szukamy najlepszego listonosza

Już od pięciu lat redakcja „Dziennika Ludowego” przy współudziale Ministerstwa Łączności urządza plebiscyt „Nasz przyjaciel listonosz”. Celem plebiscytu jest wyłonienie i nagrodzenie najlepszych listonoszy, którzy obsługują rejonowy wiejski oraz pracują w małych miastach, stanowiących siedzibę gmin.

Kandydatów do nagrody spośród listonoszy, którzy wyróżniają się wieloletnią, wzorową pracą, zyczliwym stosunkiem do ludzi, mają osiągnięcia w upowszechnianiu czy-

Rzeźba z Hajnówki

W białostockiej Galerii Sztuki Współczesnej, mieszczącej się w pawilonach przy ul. Dąbrowskiej, można oglądać otwartą dzisiaj — 4 bm. wystawę rzeźby — plon tegorocznego pleneru w Hajnówce. Obszerna i ciekawa ekspozycja tworzą rzeźby w drewnie dwudziestu autorów krajowych i zagranicznych. Obok prac tradycyjnych realistycznych na wystawie prezentowane są nowe poszukiwania zarówno z kręgu figuratywnej ekspresji jak też kompozycje abstrakcyjne. Różnorodność tych dokonań — przy ogólnie niezłym i wyrównanym poziomie wystawy — jest

„Autorytet” — zielona głowa J. Grygorczuka. Fot. K. Świdarski

W trzech zdaniach

▼ Ciężki ciągnik „URSUS” — 1204 produkowany w Zakładach Mechanicznych w Ursusie otrzymał złoty medal na Międzynarodowych Targach w Płowdivo w Bułgarii. Jest to już trzeci medal uzyskany przez ten typ ciągnika.

▼ „Ursus” — 1204 wywodzi się z rodziny ciągników ciężkich — stanowi on ulepszoną konstrukcję tych pojazdów o mocy 112 KM i napędzie na 4 koła.

▼ Specjaliści z Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie wynaleźli sposób zapobiegający skutecznemu degradacji biologicznej zbiorników wodnych. Chodzi o usuwanie zanieczyszczeń, powstających w tzw. sadzowym chowie ryb. Pod sadzami u-mieszczą się specjalne odmierniki, w których gromadzą się resztki paszy i odchody. Zanieczyszczenia te usuwa się poza środowisko wodne za pomocą za-instalowanych pomp. Naukowcy stwierdzili, że czystość wody wpływa na szybkość wzrostu ryb w sadzach.

▼ Na mapach geograficznych kraju zaznaczony zostanie nowy kanał o długości 12 km, łączący cementownię „Ozarów” z Wisłą. Nie jest to kanał żeglowny, ale odprowadzający wodę z oczyszczalni ścieków komunalnych i z cementowni. Dedykacja woda w kanale jest czysta, toteż przewiduje się jego zarybienie różnymi gatunkami ryb. Na całej długości kanału wybudowano już specjalne „domki” dla ryb.

▼ Obserwatorium Astronomiczne Uniwersytetu Warszawskiego w OSTROWIE K/OTWOCA prowadziło serię obserwacji gwiazdy Nova Cygni w Gwiazdozbiórze Łabędzia. Gwiazda ta była obserwowana na całym świecie, gdyż w końcu ubr. wystąpił na niej silny wybuch. Polscy astronomowie stwierdzili m. in. zjawisko zmiany długości okresu jej zmiennia.

Eksportowy Zakład Przetwórstwa Warzywnego w Elku ostatnio znacznie rozszerzył asortyment swych wyrobów. W hal produkcyjnej przy końcu lata królują kalafior. Oczyszczanie z liści i dzielenie na części wymaga ręcznej pracy kobiet.

W ciągu ubiegłej zimy przygotowywane były i chętnie kupowane mieszanki warzywno, których wyprodukowano tu 633 ton. Łącznie jest to owoc. Zamrożone truskawki, czernice, porzeczki, maliny złożono już w chłodni. Jest ich 620 ton.

Produkowane tu pyzy, knedle oraz pierożki warzywno-mięsne, podrobowe i serowe zastępują i stanowią w kolejei

Wśród 480 osób pracujących w zakładzie niektórzy są tu od powstania Zamrażalni. Tu zdobyły zawód młn. brygadziści pakowalni — Helena Karpiak i sortowaczka mrożonek Helena Zaleska. Kierownik Zamrażalni — Tadeusz Pytlakowski bardzo sobie cenii obie pracownice.

Własny warsztat mechaniczny załatwia kapitalne i bieżące remonty maszyn i sprzętu. Brygadziści maszynowni chłodniczej, która jest sercem zakładu, Zygmunt Felkner, nie dopuścił do żadnej awarii w sezonie.

Pracuje tu również sporo młodzieży. Ten młody narybek zawodowy, obok doś-

Prace nad monografią SD

W Białymstoku odbyło się niedawno posiedzenie wspólnej Rady Redakcyjnej Wojewódzkich Komitetów SD w Łomży, Suwałkach i Białymstoku. Utworzona Rada zajęła się opracowaniem monografii Stronnictwa Demokratycznego w naszym regionie, poczynając od r. 1944.

Rada Redakcyjna ustaliła układ monografii, który ma odpowiadać poszczególnym etapom działalności SD w naszym regionie. Będą to okresy: 1944—1948; 1949—1956; 1957—1970; 1971—1975. Przy opracowaniu wykorzystane będą istniejące dokumenty, wydawnictwa, zebrań, relacje, wspomnienia itp. Oczekuje się na szeroki współudział tych wszystkich, którzy posiadają dokumenty związane z SD, bądź mogą przekazać swoje relacje i wspomnienia itp.

Materiały do monografii przyjmują wszystkie miejskie komitety i koła SD w województwach białostockim, łomżyńskim i suwalskim oraz WK SD w Białymstoku, Łomży i Suwałkach. (mar)

Elckie mrożonki

Pracę w kuchni. Trzeba się tylko nim umiejętnie posługiwać, nie rozmarzać przed gotowaniem i szybko podawać po zagotowaniu.

Jednakże sklepy elckie nie zbyt chętnie zamawiają mrożonki obdowe. Nie wszystkie bowiem mają lodówki i zamrażalnię. Towar ukazujący się w sklepie od czasu do czasu nie zdobywa klientów. Tymczasem konserwy warzywno-mięsne w różnych asortymentach, doskonale na szybko sporządzenie posiłku, we wrześniu stanowiły główny atut zakładu.

Na bazie koncentratu pomarańczowego wyrabiana jest zaprawa do wód gazowych. 140 ton tej delicyj rozchodzi się po całym kraju.

władzonoj kadry, tworzy już stabilną załogę. Praktyka połączona jest z nauką, zawodowo, czego służy sala lekcyjna.

Troska o warunki socjalne załogi jest mocną stroną zakładu. W stołówce, która swym wyglądem nie odbiega od eleganckiej restauracji, sprzedawane są po bardzo niskich cenach gorące śniadania i obiady a bezpłatnie wydawane zupy regeneracyjne. W br. utworzono własną fermę trzody chlewniej w Malczewie.

W ciągu siedmiu miesięcy br. zakład wykonał plan w 110 proc. Sprzedał swych wyrobów na ponad 133 mln zł, wysłał za granicę 1.115 ton jagód i grzybów oraz uzyskał 2,6 mln zł dewizowych. (zb)

pracujących w lapskiej Cukrowni. Smaczne obiady serwuje robotnikom „Przemysłowi” stołówka Internatu Białostockiego „Instal”. Nowo otwarta, świetnie wyposażona stołówka Zakładu Opakowań i MPK w Białymstoku. Z obiadów w stołówkach korzysta około 20 tys. osób, czyli 11 proc. ogółu zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej. Tam, gdzie nie ma stołówek, czynne są bufety i kioski przyzakładowe, których jest w woj. białostockim 55.

Coraz częściej spotyka się w woj. białostockim np. w o-
wartej gastronomii. W województwie białostockim np. 42 zakłady produkcyjne wykupują obiady swoim pracownikom w restauracjach. Gastronomia wydaje dziennie takich obiadów 1.200. Tu możliwości restauracji są już na wyczerpaniu, a nawet zachodzi obawa, że postronny konsument nie dobieje się do wolnego stołka.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje zaś inicjatywa Białostockiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego. Robotnicy zatrudnieni na budowach w Elku, korzystają z posiłków przygotowywanych i dowożonych z kuchni ośrodka wypoczynkowego w Szeliach. Jest to godne naśladowania, bo gdzie jak gdzie, ale w województwie suwalskim np. jest wiele ośrodków wypoczynkowych, które dysponują dużymi stołówkami, nowoczesnie wyposażonymi kuchniami, które jesienią, zimą i wiosną nie są wykorzystywane przez wczasowiczów. Nie chodzi tu oczywiście o ośrodki ukryte w leśnych ostępach; jest ich sporo w samych miastach.

Problem żywienia jest ważny w przedsiębiorstwach

Cenna każda inicjatywa

Wkrótce w Białymstoku przekaże się do użytku hotel robotniczy ze stołówką (450 miejsc konsumpcyjnych). W II kwartale tego roku uruchomiona zostanie stołówka pracownicza na 300 miejsc w Suwałkach. Trzeba dodać, że obecnie robotnicy „Przemysłowi” korzystają z trzech stołówek — w Grajewie, Białymstoku i Łomży, które w sumie wydają 800 obiadów. (as)

Apteka nr 05-007, ul. Wesołowskiego 2, tel. 219-04.
 Apteka nr 05-003, ul. Lipowa 45, tel. 233-65.
 Informacja o lekach — tel. 219-04.
 Informacja o lekach z importu — tel. 368-01.